

tillskyndade honom den inom hans tjänstegrad ovanliga utmärkelsen, att, vid hans afskedstagande, Kongl. Maj:t behagade betyga honom Sitt nådiga välbehag öfver det nit och den skicklighet, hvarmed han under en långvarig verksamhet i Statens tjänst fullgjort sina åligganden. Dessa omständigheter böra efter mitt förmenande, vid bedömandet af förevarande fråga, tagas i betraktande; och om de än, såsom jag väl vet, icke för den aflidnes hustru grundlägga någon juridisk rättighet till pension, tror jag dock att de böra utgöra så talande billighetsskäl därför, att den förtjente embetsmannens efterlemnade enka ej må skoningslöst drabbas af följderna utaf hans, sannolikt genom nödtvång framkallade beslut, att icke uti Civilstatens pensionsinrättning vid dess första början ingå, att Riksdagen skall behjerta den framställning, som jag härmed vågar göra:

att Riksdagen måtte tilldela Kammarrätts-rådet Printzenskölds enka, Beata Christina Lagerberg, under hennes återstående lifstid en årlig pension af 500 Riksdaler Riksmünt, utgörande icke fullt det belopp, som skulle hafva henne från Civilstatens pensionskassas enskilda enke- och pupillfond tillkommit.

Om remiss af denna min motion till Stats-Utskottet får jag vördsamt anhålla.

Stockholm den 24 Januari 1868.

Carl G. Mörner.

N:o 28.

Af Herr Nordenfelt, L. M., angående anvisande af ett extra anslag å 15,000 R:dr för verkställande af utredning angående en från jernvägen mellan Örebro och Köping till sjön Siljan och Falun utgående jernbanas inflytande på nettoinkomsten af Statens jernvägstrafik, landets metalltillverkning m. m.

Härmed får jag föreslå:

att Riksdagen måtte besluta att till Kongl. Maj:ts disposition ställa ett extra anslag af 15,000 R:dr med anhållan, att

Kongl. Maj:t behagade dermed låta verkställa en utredning, om hvilket inflytande en jernväg, utgående från jernvägen emellan Örebro och Köping till sjön Siljan och Falun, dels snart efter dess fullbordande, dels ock i framtiden kan antagas utöfva på nettointkomsten af Statens jernvägstrafik och på landets metalltillverkning och näringsförhållanden i allmänhet, äfvensom om hvilken ränta på byggnadskostnaden en sådan jernväg kan antagas lemna.

Till stöd för detta förslag får jag anföra:

att kommunen och enskilde personer lära ha utgifvit tillsammans öfver 30,000 R:dr för undersökningar och utredningar för ifrågavarande jernväg;

att den utredning som derigenom blifvit vunnen, oaktadt det fördelaktiga resultat den visat, icke synes hafva ingifvit förtroende, hvarken hos kapitalister, emedan tillräcklig aktieteckning ej kunnat erhållas i det bolag, för hvilket Kongl. Maj:t den 21 December 1865 fastställt bolagsreglor, eller hos Statsmagterna, emedan de hittills icke på något sätt bidragit till befrämjande af nämnda jernvägsföretag;

att en officiel utredning angående ifrågavarande ämne borde, om den utfaller fördelaktigt, ingifva ett sådant förtroende, hvilket är af vigt för vinnande af aktieteckning, synnerligen i England;

att om en jernväg anlägges i ofvannämnda rigtning, det, enligt de uppgifter jag från England erhållit, är högst sannolikt, såväl att de rikare malmen med fördel kunna dit exporterar, som ock att coakes och stenkol med fördel kunna användas för tillverkning af jern och andra metaller hvar som helst utefter jernvägen, hvarigenom Svenska metalltillverkningen skulle höjas mer, än som på något annat sätt torde kunna åstadkommas;

att de uppgifter, som blifvit samlade angående detta jernvägsföretag och de delar af landet det skulle gagna, åtminstone torde ådagalägga, att derstädes finnas så stora tillgångar af malm, skog och vattenkraft, hvilka nu icke kunna tillgodogöras, att de väl förtjena Statsmagternas uppmärksamhet och en utredning, om hvilken afkastning dessa nu döda kapital genom en jernvägs anläggande kan lemna.

För öfrigt får jag hänvisa till de i ämnet utgifna tryckta afhandlingar, motioner och Stats-Utskottets Utlåtande från föregående riksdagar samt några enskilda uppgifter, hvilka jag ämnar direkte till Stats-Utskottet inlemna.

Stockholm den 25 Januari 1868.

L. Nordenfelt.